

PA 7.5.1
**PROGRAMA ANALITICĂ DE STUDII
POSTUNIVERSITARE PRIN REZIDENTIAT**

RED.: 02
DATA: 20.12.2013

Pag. 2 / 2

„COORDONAT”

Ministrul Sănătății
Mircea Buga

24. 07. 2015

APROBAT”

Rectorul IP USMF „Nicolae Testemițanu”
D.ș.m., prof. univ., Academician al AȘM
Ion Ababii

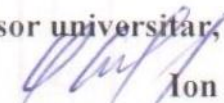

14. mai 2015

Programa analitică de studii postuniversitare prin rezidențiat a fost discutată și aprobată la:

Ședința Consiliului Metodic Central
al IP USMF „Nicolae Testemițanu”
din „18” 02 2015

Proces verbal nr. 3

Președintele Consiliului Metodic Central

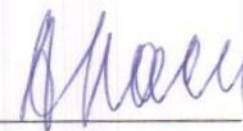
**dr. hab. șt. med., profesor universitar,
academician al AȘM** **Ion Ababii**

Ședința Comisiei republicane științifico-metodice
de profil „PSIHIATRIE ȘI NARCOLOGIE”
din „20” ianuarie 2015

Proces verbal nr. 1

Președintele Comisiei

d.h.ș.m., prof. univ. Anatol Nacu

(semnătura)

Programul analitic de studii postuniversitare prin rezidențiat a fost elaborat de colectivul de autori:

Anatol Nacu Dr. hab. în medicină, profesor universitar
Mircea Revenco, Dr. hab. În medicină,, profesor universitar
Mihai Hotineanu, Dr. în medicină , conferentiar universitar
Ion Coșciug, Dr. în medicină, conferentiar universitar
Inga Deliv, Dr. în medicină, conferențiar universitar
Igor Nastas, Dr. în medicină , conferentiar universitar
Valentin Oprea, Dr. în medicină , conferentiar universitar

PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITIC

RED: 02

DATA: 25.02.2014

PAG. 2 / 18

PROGRAM ANALITIC
la modulul PSIHIATRIE, NARCOLOGIE I PSIHLOGIE MEDICAL
pentru reziden ii la specializarea „NEUROLOGIE I NEUROLOGIE PEDIATRIC ”

TOTAL	- 120 ore
Prelegeri	- 33 ore
Seminare	- 26 ore
Lec ii practice	- 58 ore
Totalizare (colocviu)	- 3 ore

I. Tema: **SEMILOGIA PERCEP IIEI, MEMORIEI I A GÂNDIRII**

Prelegere: date referitoare la r spândirea patologiilor psihiatrice i narcologice în popula ia republicii. No iuni referitoare la tulbur rile psihice (iluzii, halucina ii, derealizare, depersonalizare, metamorfopsiq, dereglarea schemei corporale, agnozii); tulbur ri de memorie (amnezii, paramnezii, sindromul Korsakoff, sindromul psihoorganic); semiologia gândirii (deregri ale tempoului, structurii i sensului gândirii).

Durata – 1 or .

Seminar: semiologie psihiatric , tulbur ri ale senzației și percepției, tulburările cantitative i calitative ale memoriei; tulbur rile procesului asociativ – ca tempou, ca coerență i structur , tulbur ri semantice ale gândirii.

Durata – 2 ore.

Lec ie practic : Demonstrarea pacien ilor cu diverse deregri de percep ie, memorie i gândire. Cura ia bolnavilor cu deregri de memorie (cu sindrom psihoorganic, cu sindromul Korsakoff, cu oligofrenie); cu deregri de gândire în cadrul diferitor nozologi. Utilizarea metodelor de testare clinico-psihologic pentru depistarea deregri lor de percep ie, memorie i gândire. Lucrul de sine st t tor cu pacien ii ce prezint deregri de memorie i de gândire.

Durata – 3 ore.

II. Tema: **SEMILOGIA EMO IILOR, VOINȚEI, CONȘTIINȚEI ȘI TULBUR RILOR PSIHOMOTORII**

Prelegere: Caracteristica general a tulbur rilor afective, celor voliționale, de con tiin i psihomotorii cu expunerea no iunilor de atimie, apatie, hipotimie, euforie, disforie, depresie, manie, disforie, extaz patologic, abulie; obnubilare, obtuzie, somnolenta, delirium, oneiroid, stare crepuscular , amen ie; stare de stupeoare i excita ie catatonice, dereglarea instinctului alimentar, de autoconservare, reproductiv. Caracteristica sindroamelor de baz ce se refer la dereglarea con tiin ei, emo iilor, voinței și activității psihomotorii.

Durata – 1 or .

Seminar: semiologie psihiatric , tulbur ri afective, principalele sindroame psihopatologice cu referință la activitatea emoțională a subiectului uman; principalele

PA 7.5.1 PROGRAMA ANALITIC

RED: 02

DATA: 25.02.2014

PAG. 3 / 18

sindroame privind tulburarea voinței; tulburările cantitative și calitative ale conștiinței, principalele sindroame psihopatologice cu referință la tulburarea conștiinței; tulburările psihomotorii; sindromul agitației psihomotorii de diferită proveniență (catatonică, maniacală, hebefrenic, halucinatorie, halucinator-paranoid ș.a.), sindromul inhibiției psihomotorii de diferit proveniență (stupoarea catatonică, depresivă, disociativă ș.a.).

Durata – 2 ore.

Lecie practică: Cura ia bolnavilor cu dereglări afective, voliționale, de conștiință și psihomotorii. Demonstrarea pacienților cu sindrom maniacal, hipomaniacal, depresiv, apatico-abulic, cu obnubilare, sopor sau comă; cu agitație și stupoare catatonică. Lucrul de sine stătător cu pacienții ce prezintă dereglări psihopatologice referitoare la semiologia afectivă, volițională, psihomotorie și de conștiință.

Durata – 3 ore.

III. Tema: **TULBURĂRI SOMATOFORME. ETIOPATOGENIA, TABLOUL CLINIC ȘI EVOLUȚIA ACESTORA**

Prelegere: Noțiunile de psihosomatic și psihoze somatogene. Clasificarea psihozelor somatogene (psihozele în cadrul maladiilor somatice; în cadrul maladiilor endocrine; în perioada puerperală și patologiile aparatului genital și legate de disfuncția menstrual; ca urmare a perturbărilor metabolice); etiopatogenia psihozelor somatogene; tabloul clinic al acestora; principii de tratament. Noțiunea de depresie somatizată, tabloul clinic, criteriile de diagnostic, principiile de tratament ale acesteia. Sindroame psihopatologice principale în cadrul tulburărilor somatoforme. Clasificarea și caracteristica clinică a tulburărilor somatoforme în conformitate cu CIM-10.

Durata – 2 ore.

Seminar: Clasificarea psihozelor somatogene (psihozele în cadrul maladiilor somatice; în cadrul maladiilor endocrine; în perioada puerperală și patologiile aparatului genital și legate de disfuncția menstrual; ca urmare a perturbărilor metabolice); etiopatogenia psihozelor somatogene; tabloul clinic al acestora; principii de tratament. Noțiunea de depresie somatizată, tabloul clinic, criteriile de diagnostic, principiile de tratament ale acesteia. Sindroame psihopatologice principale în cadrul tulburărilor somatoforme. Clasificarea și caracteristica clinică a tulburărilor somatoforme.

Durata – 1 oră.

Lecie practică: Demonstrarea pacienților cu diferite tulburări somatoforme, deliberarea tratamentului în aspect somatic, precum și celui psihotrop. Familiarizarea cu testele clinico-psihopatologice referitoare la depresiile larvate. Cura ia de sine stătător a pacienților cu diferite tulburări somatoforme.

Durata – 3 ore.

IV. Tema: **TULBURĂRI PERSONALITĂȚII ȘI COMPORTAMENTULUI ADULTULUI ȘI ADOLESCENTULUI**

Prelegere: Noțiuni privind tulburarea de personalitate (psihopatia) și personalitatea accentuată. Clasificarea etiopatogenetică și clinică a tulburărilor de personalitate. Tabloul clinic al diferitelor variante de tulburare de personalitate. Etiopatogenia tulburărilor de personalitate. Tulburările de personalitate ca factor de risc în declanșarea diverselor patologii psihiatrice. Evoluția în timp a tulburărilor de personalitate. Noțiuni de „decompensare” și

PA 7.5.1 PROGRAMA ANALITIC

RED: 02

DATA: 25.02.2014

PAG. 4 / 18

„compensare” în cadrul tulburărilor de personalitate. Diagnosticul diferențiat între tulburarea de personalitate și schizofrenia heboïdă. Principiile de tratament.

Durata – 2 ore.

Seminar: Clasificarea etiopatogenetică și clinică a tulburărilor de personalitate. Tabloul clinic al diferitelor variante de tulburare de personalitate. Etiopatogenia tulburărilor de personalitate. Tulburările de personalitate ca factor de risc în declanșarea diverselor patologii psihiatrice. Asistența psihiatrică a pacientului cu tulburări de personalitate.

Durata – 1 oră.

Lecție practică: Demonstrarea și curărea pacientului cu tulburări ale personalității și comportamentului. Diagnosticul diferențiat între psihopatie și personalitate accentuată. Noțiunea de psihopatizare a personalității în cadrul diferitelor noziologii psihiatrice. Principiile tratamentului tulburărilor de personalitate în perioada de decompensare.

Durata – 3 ore.

V. Tema: **TULBURĂRI NEVROTICE ȘI CORELATE CU STRESUL**

Prelegere: Noțiuni referitoare la tulburările nevrotice. Etiopatogenia nevrozelor. Rolul particularităților premorbide ale personalității în declanșarea și dezvoltarea nevrozelor. Clasificarea modernă a tulburărilor nevrotice și corelate cu stresul. Tabloul clinic al neurasteniei, nevrozei obsesiv-fobice, obsesiv-compulsive, isteriei și nevrozelor mixte. Principiile tratamentului psihofarmacologic și psihoterapeutic al tulburărilor nevrotice. Dezvoltările nevrotice ale personalității. Tulburarea durabilă de personalitate după o afecțiune psihiatrică.

Durata – 2 ore.

Seminar: Etiopatogenia nevrozelor. Rolul particularităților premorbide ale personalității în declanșarea și dezvoltarea nevrozelor. Clasificarea modernă a tulburărilor nevrotice și corelate cu stresul. Tabloul clinic al neurasteniei, nevrozei obsesiv-fobice, obsesiv-compulsive, isteriei și nevrozelor mixte. Principiile tratamentului psihofarmacologic și psihoterapeutic al tulburărilor nevrotice. Dezvoltările nevrotice ale personalității.

Durata – 1 oră.

Lecție practică: Demonstrarea pacienților cu tulburări nevrotice; diagnosticul diferențiat al tulburărilor nevrotice. Testele clinico-psihologice alocate în aspect de diagnostic diferențiat al pacienților cu diverse tipuri de nevroze. Principiile de tratament în nevroze. Criteriile de diagnostic ale tulburărilor nevrotice conform CIM-10. Curărea de sine stătătoare a pacienților cu diverse tulburări nevrotice.

Durata – 3 ore.

VI. **REAȚIILE ACUTE LA STRES SEVER ȘI TULBURĂRILE DE ADAPTARE (PSIHOZELE REACTIVE)**

Prelegere: Noțiunea de psihogenie. Etiopatogenia psihogeniilor. Clasificarea psihozelor reactive după evoluție și tabloul clinic. Tabloul clinic al psihozelor reactive acute, subacute, prelungite și de detenție. Tulburările disociative (conversive) – Alte tulburări disociative (Sindromul Ganser, sindromul cîrții, puerilismul, pseudodemența). Afectul fiziologic și patologic. Principiile primului ajutor și principiile de tratament al stărilor reactive de oc.

Durata – 1 oră.

Seminar: Etiopatogenia psihogeniilor. Clasificarea psihozelor reactive după evoluție și tabloul clinic. Tabloul clinic al psihozelor reactive acute, subacute, prelungite și de detenție.

PA 7.5.1 PROGRAMA ANALITIC

RED: 02

DATA: 25.02.2014

PAG. 5 / 18

Tulburările disociative (conversive) – Alte tulburări disociative (Sindromul Ganser, simbul tării, puerilismul, pseudodemența). Principiile primului ajutor și principiile de tratament al stărilor reactive de tip oc. Afectul fiziologic și patologic.

Durata – 2 ore.

Lecție practică : Curația pacienților cu psihogene acute, subacute și prelungite. Criteriile de diagnostic clinic și diferențiat al psihogenilor. Principiile tratamentului psihogenilor. Demonstrația pacienților cu stări crepusculare în cadrul psihozelor reactive de tip isteric.

Durata – 3 ore.

VII. PSIHOZELE ENDOGENE

Prelegere: Noțiunea de schizofrenie, epilepsie, psihoză bipolară. Date epidemiologice referitoare la psihozele endogene. Clasificarea clinică a schizofreniei (schizofrenia formă simplă, catatonă, paranoidă, hebefrenică, nediferențiată); etiopatogenia și tabloul clinic al formelor clinice de bază ale schizofreniei. Caracteristica clinică a epilepsiei idiopatice și simptomatice, clasificarea crizelor convulsive, paroxisme nonconvulsive în cadrul epilepsiei, dereglările specifice de personalitate în epilepsie. Principiile de tratament. Caracteristica clinică a psihozei bipolare (episodul depresiv și cel maniacal). Principiile de tratament ale psihozei bipolare.

Durata – 2 ore.

Seminar: Clasificarea clinică a schizofreniei (schizofrenia formă simplă, catatonă, paranoidă, hebefrenică, nediferențiată); etiopatogenia și tabloul clinic al formelor clinice de bază ale schizofreniei. Caracteristica clinică a epilepsiei idiopatice și simptomatice, clasificarea crizelor convulsive, paroxisme nonconvulsive în cadrul epilepsiei, dereglările specifice de personalitate în epilepsie. Caracteristica clinică a psihozei bipolare (episodul depresiv și cel maniacal). Principiile de tratament ale psihozelor endogene.

Durata – 1 oră.

Lecție practică : Demonstrația pacienților cu patologii endogene. Simptomatice productive și cea negativă în cadrul schizofreniei. Diagnosticul diferențiat al dereglărilor schizofreniforme, schizoafective și schizofrene. Diagnosticul diferențiat al ideilor delirante și celor obsesiv-fobice. Diferențierea stărilor depresive endogene și celor obsesiv-fobice. Diferențierea stărilor depresive endogene și celor neurotiforme. Diferențierea crizelor epileptice, isterice și a sindromului convulsiv în cadrul diverselor nozologii exogen-organice. Principiile de tratament ale patologiilor endogene.

Durata – 3 ore.

VIII. DIAGNOSTICUL DIFERENȚIAL AL TULBURĂRILOR PSIHOTICE

Prelegere: Diagnosticul diferențial al tulburărilor mintale și de comportament de nivel nevrotic (tulburări nevrotice și corelate cu stresul; tulburări de adaptare; reacții acute la stres sever; tulburări somatoforme și psihosomatice. Diagnosticul diferențiat al tulburărilor psihotice (Schizofreniforme; în cadrul schizofreniei; schizoafective; organice; induse de stres sever; în cadrul episodului maniacal și depresiv major din TAB; organice cerebrale; somatogene; induse de consumul de substanțe psihoactive .a.)

Durata – 1 oră.

Seminar: concretizarea criteriilor ce permit realizarea diagnosticului diferențial al tulburărilor mintale și de comportament de nivel nevrotic (tulburări nevrotice și corelate cu

PA 7.5.1 PROGRAMA ANALITIC

RED:	02
DATA:	25.02.2014
PAG. 6 / 18	

stresul; tulburări de adaptare; reacții acute la stres sever; tulburări somatoforme și psihosomatice. Diagnosticul diferențiat al tulburărilor psihotice (Schizofreniforme; în cadrul schizofreniei; schizoafective; organice; induse de stres sever; în cadrul episodului maniacal și depresiv major din TAB; organice cerebrale; somatogene; induse de consumul de substanțe psihoactive .a.)

Durata – 2 ore.

Lecție practică: Demonstrația pacienților cu diverse tulburări mintale și de comportament, inclusiv datorate utilizării diferitelor substanțe psihoactive în scopul realizării diagnosticului diferențial al acestor patologii.

Durata – 3 ore.

IX. Tema: **TULBURĂRI MINTALE ȘI DE COMPORTAMENT DATORATE LEZIUNII, DISFUNCȚIEI CEREBRALE SAU BOLII SOMATICE**

Prelegere: Noțiuni referitoare la mecanismele TTC. Clasificarea clinică a TCC (comotie, contuzie, compresiune). Tulburări psihice în cadrul TCC (delirium, oneiroid, amenie, stupor posttraumatic, stările crepusculare posttraumatice, sindromul Korsakoff posttraumatic, amnezia posttraumatică, dereglări afective posttraumatice – depresii, disforii, stări psihomaniacale). Tulburările psihice cronice în cadrul TCC (sindromul astenic psihopatic, cerebrastenic, disforiile posttraumatice, particularitățile stărilor crepusculare posttraumatice, cindroamele delirios-amentiv, delirios-oneiroid, maniacal, stuporos, depresiv, posttraumatice; halucinoza și psihozele halucinator-paranoide cu elemente ale sindromului Kandinski-Clerambault posttraumatice, sindromul psihoorganic, epileptiform, Korsakoff și de lob frontal posttraumatic; epilepsia posttraumatică și demența posttraumatică. Principiile tratamentului stărilor de psihoză în cadrul TCC).

Durata – 2 ore.

Seminar: Clasificarea și caracteristica clinică a traumatismelor crano-cerebrale. Tulburări psihice în perioada acută și tardivă a traumatismului crano-cerebral. Principii de diagnostic și tratament a tulburărilor psihice datorate traumatismului crano-cerebral.

Durata – 1 oră .

Lecție practică: Căutarea și demonstrarea pacienților cu consecințe și dereglări psihice datorate traumatismului crano-cerebral. Clasificarea dereglărilor psihice în perioada acută și îndepărtată a TCC. Diagnosticul diferențiat al tulburărilor de conștiință în cadrul traumatismului crano-cerebral și altor nozologii psihiatrice, principiile de tratament a pacienților cu TCC.

Durata - 3 ore.

X. Tema: **TULBURĂRILE PSIHICE ÎN TUMORILE CEREBRALE**

Prelegere: Clasificarea dereglărilor psihice în cadrul tumorilor cerebrale în perioada acută (simptome cerebrale de focar și generale, dereglări de conștiință – obnubilare, obtuzie, somnolență; inhibiție psihomotorie, adinamie, astenie, lentoarea proceselor psihice; percepția iluzorie, iluzor-halucinatorie, dezorientarea în timp și spațiu, stări crepusculare, delirium, amenie, oneiroid – epizodice; dereglarea schemei corporale, fenomene de derealizare-depersonalizare; halucinațiile vizuale, auditive, gustative, olfactive; sindromul organic cerebral, sindromul Korsakoff; accesele epileptiforme (preponderent jaksoniene), simptomatologia clinică în dependență de localizarea anatomică a tumorilor cerebrale.

Durata – 1 oră .

PA 7.5.1 PROGRAMA ANALITIC

RED: 02

DATA: 25.02.2014

PAG. 7 / 18

Seminar: simptome cerebrale de focar i generale, deregl ri de con tiin – obnubilare, obtuzie, somnolenta; inhibi ie psihomotorie, adinamie, astenie, lentoarea proceselor psihice; percep ia iluzorie, iluzor-halucinatorie, dezorientarea în timp i spa iu, st ri crepusculare, delirium, amen ie, oneiroid – epizodice; dereglarea schemei corporale, fenomene de derealizare-depersonalizare; halucina iile vizuale, auditive, gustative, olfactive; sindromul organic cerebral, sindromul Korsakoff.

Durata - 2 ore.

Lec ie practic : Cura ia pacien ilor cu tulbur ri mentale i comportamentale datorate tumorilor cranio-cerebrale. Cura ia de sine st t toare a bolnavilor cu tumori cranio-cerebrale.

Durata – 3 ore.

XI. Tema: **TULBUR RILE PSIHICE ÎN PERIOADA DE INVOLUȚIE. DEMENTELE.**

Prelegere: no iunea de psihoz presenil i senil . Clasificarea deregl rilor psihice întâlnite în cadrul psihozelor perioadei de involu ie, tabloul clinic al acestora. Criteriile de diagnostic i principiile de tratament ale psihozelor perioadei de involu ie. No iunea de demență, demență corticală și subcorticală, demența senilă și în cadrul diferitor patologii. Remediile utilizate în deteriorarea funcțiilor cognitive.

Durata – 2 ore.

Seminar: Clasificarea deregl rilor psihice întâlnite în cadrul psihozelor perioadei de involu ie, tabloul clinic al acestora. Criteriile de diagnostic i principiile de tratament ale psihozelor perioadei de involu ie. No iunea de demență, demență corticală și subcorticală, demența senilă și în cadrul diferitor patologii. Remediile utilizate în deteriorarea funcțiilor cognitive.

Durata – 1 or .

Lec ie practic : Cura ia pacien ilor cu diverse tulbur ri mentale i comportamentale în cadrul psihozelor perioadei de involu ie, pacienților cu diferite tipuri de demență. Curația de sine st t toare al bolnavilor cu tulbur ri mentale i de comportament survenite în cadrul perioadei de involu ie.

Durata – 3 ore.

XII. Tema: **TULBUR RI PSIHICE ÎN PERIOADA DE INVOLUȚIE . DEMENTELE.**

Prelegere: Caracteristica general a modific rilor metabolice, humorale, neuroendocrine, imunologice, survenite odat cu vârsta înaintat . Psihozele presenile (45-60 ani) i senile (70-80 ani). Psihizele presenile (simptomica nevrotiform i psihopatiform în perioada presenil , melancolia presenil , paranoidul de involu ie, catatonia tardiv , isteria presenil); psihozele senile (demen a senil , presbiofrenia – forma confabulatorie a demen ei senile, demența în boala Pick, Alzheimer, demența în boala Huntington, demența în boala Parkinson, demența în boala Creutzfeld-Jacob, demența în HIV-SIDA, deliriumul senil). Principiile de tratament i îngrijire a bolnavilor cu psihoze presenile i senile.

Durata – 1 or .

Seminar: Psihizele presenile (simptomica nevrotiform i psihopatiform în perioada presenil , melancolia presenil , paranoidul de involu ie, catatonia tardiv , isteria presenil); psihozele senile (demen a senil , presbiofrenia – forma confabulatorie a demen ei senile, demența în boala Pick, Alzheimer, demența în boala Huntington, demența în boala

PA 7.5.1 PROGRAMA ANALITIC

RED: 02

DATA: 25.02.2014

PAG. 8 / 18

Parkinson, demența în boala Creutzfeld-Jacob, demența în HIV-SIDA, deliriumul senil).
Principiile de tratament și îngrijire a bolnavilor cu psihoze prezente și senile.

Durata – 2 ore.

Lecie practică: Curaj și demonstrarea bolnavilor cu tulburări psihice în perioada prezente și senile. Principiile de tratament și îngrijire a pacienților cu diverse patologii prezente și senile, a pacienților cu demență. Curația de sine și toate a bolnavilor cu tulburări psihice în perioada involutiv.

Durata – 3 ore.

XIII. Tema: **TULBURĂRI MENTALE ȘI DE COMPORTAMENT DATORATE UTILIZĂRII DE SUBSTANȚE PSIHOACTIVE**

Prelegere: Noțiuni generale referitoare la farmacodependența, epidemiologia farmacodependențelor la nivel mondial și în Republica Moldova. Clasificarea farmacodependențelor. Definiția narcomaniei propusă de Organizația Mondială a Sănătății. Clasificarea tulburărilor mentale și comportamentale datorate utilizării drogurilor. Tendințele de bază în răspândirea întrebuințării substanțelor psihoactive.

Caracteristica clinică a politoxicomaniilor pe grupe (aspecte etiopatogenetice, simptome de intoxicație acută, subacută și cronică; simptome de sevraj; tulburările de personalitate; simptome psihotice, etc.).

Tulburările mentale și comportamentale datorate utilizării opiaceelor, canabinoizilor; sedativelor și hipnoticelor; cocainei; altor stimulante inclusiv cafeina; halucinogene; tabagismul, solvenți volatili; alte substanțe psihoactive.

Etiopatogenia adiciei de droguri și substanțe nestupefiante. Caracteristica generală a componentelor marelui sindrom narcomanic. Particularitățile adiciei față de diferite substanțe psihoactive. Particularitățile tabloului clinic al diferitelor farmacodependențe. Tabloul clinic al simtombilor de ebrietate datorate utilizării stupefiantelor și substanțelor toxice cu acțiune psihoactivă. Particularitățile sevrăjului în cadrul adiciei față de diverse grupe de substanțe psihoactive. Tabloul clinic al supradosajului. Tabloul clinic al abstenenței datorate utilizării diverselor grupe de substanțe psihoactive. Principiile de tratament în sevrăj, și în supradosaj de substanțe psihoactive. Principiile screeningului pacienților cu farmacodependențe. Terapia tulburărilor mentale și de comportament datorate utilizării substanțelor psihoactive. Terapia de substituție în dependența de opiacee. Recomandări OMS. Tratamentul cu metadona.

Durata – 2 ore.

Seminar: Caracteristica generală a componentelor marelui sindrom narcomanic. Particularitățile adiciei față de diferite substanțe psihoactive. Particularitățile tabloului clinic al diferitelor farmacodependențe. Tabloul clinic al simtombilor de ebrietate datorate utilizării stupefiantelor și substanțelor toxice cu acțiune psihoactivă. Particularitățile sevrăjului în cadrul adiciei față de diverse grupe de substanțe psihoactive. Diagnosticarea consumului de substanțe psihoactive. Etapele principale de elaborare a diagnosticului. Testarea psihologică, test AUDIT, CAGE, testarea facultăților intelectuale. Tabloul clinic al supradosajului. Tabloul clinic al abstenenței datorate utilizării diverselor grupe de substanțe psihoactive. Principiile de tratament în sevrăj, și în supradosaj de substanțe psihoactive. Terapia de substituție în dependența de opiacee. Recomandări OMS. Tratamentul cu metadona.

Durata – 1 oră.

Lecie practică: Demonstrarea și curajul pacienților cu narcomanie și toxicomanie. Diagnosticul diferențial al narcomaniilor și toxicomaniilor. Principiile de tratament ale

PA 7.5.1 PROGRAMA ANALITIC

RED: 02

DATA: 25.02.2014

PAG. 9 / 18

sevrăjului și supradozării de substanțe psihoactive. Cura ia de sine stătătoare a pacienților cu farmacodependență.

Durata – 3 ore.

XIV. Tema: **TULBURĂRI MENTALE ȘI COMPORTAMENTALE DATORATE ABUZULUI DE ALCOOL**

Prelegere: Noțiunea de alcoolism și beția habituală. Criteriile de diagnostic ale transformării beției habituale în alcoolism. Etiopatogenia alcoolismului. Clasificarea tulburărilor mentale și comportamentale datorate utilizării abuzive de alcool. Criteriile contemporane de diagnostic referitoare la alcoolism. Tabloul clinic al alcoolismului cronic, conform stadiilor de evoluție a maladiei. Noțiunea de sevrăj, etapele acestuia; sevrăjul neprecedat de consum. Sindromul de alcoolism fetal. Principiile de tratament ale alcoolismului, sevrăjului și psihozelor alcoolice. Criteriile de diagnostic diferențiat între psihozele alcoolice, patologia exogen-organică și cea endogenă.

Durata – 2 ore.

Seminar: Clasificarea tulburărilor mentale și comportamentale datorate utilizării abuzive de alcool. Criteriile contemporane de diagnostic referitoare la alcoolism. Tabloul clinic al alcoolismului cronic, conform stadiilor de evoluție a maladiei. Noțiunea de sevrăj, etapele acestuia; sevrăjul neprecedat de consum. Sindromul de alcoolism fetal. Principiile de tratament ale alcoolismului, sevrăjului și psihozelor alcoolice.

Durata – 1 oră.

Lecție practică: Demonstrarea și cură ia pacienților cu alcoolism, abținerea alcoolică și psihozele alcoolice. Criteriile de diagnostic diferențiat între patologia exogen-organică și cea endogenă și psihozele alcoolice. Principiile de tratament în stadiile de sevrăj alcoolic și intoxicație acută cu alcool. Cura ia de sine stătătoare a pacienților cu alcoolism și psihoze alcoolice.

Durata – 3 ore.

XV. Tema: **TULBURĂRI MENTALE ȘI COMPORTAMENT ÎN CADRUL PSIHOZELOR METALCOOLICE. NOȚIUNI DE REMISIUNE ȘI RECIDIVĂ. TRATAMENTUL ALCOOLDEPENDENȚEI ÎN REMISIUNE.**

Prelegere: Noțiunea de psihoză metalcoolică, clasificarea psihozelor metalcoolice în funcție de evoluție, manifestări clinice și evoluția acestora în perioada morbidă. Tabloul clinic al psihozelor metalcoolice. Principiile de tratament în psihozele metalcoolice. Noțiuni de remisie și recidivă în cadrul alcoolismului cronic. Formele clinice de bază ale remisiunilor alcoolice, tratamentul profilactic și preventiv al tulburărilor psihoendocrine în perioada incipientă a remisiunii alcoolismului prin alocarea acupuncturii și neuroptidelor hipofizare. Principiile scriningului și reintegrării familiale, profesionale, sociale a pacienților cu alcoolism.

Durata – 2 ore.

Seminar: Clasificarea psihozelor metalcoolice în funcție de evoluție, manifestări clinice și evoluția acestora în perioada morbidă. Tabloul clinic al psihozelor metalcoolice. Principiile de tratament în psihozele metalcoolice. Noțiuni de remisie și recidivă în cadrul alcoolismului cronic. Formele clinice de bază ale remisiunilor alcoolice, tratamentul antirecidivant în dependența de alcool.

Durata – 1 oră.

PA 7.5.1 PROGRAMA ANALITIC

RED: 02

DATA: 25.02.2014

PAG. 10 / 18

Lec ie practic : Demonstrarea i cura ia pacien ilor afla i i n perioada de remisie a alcoolismului. Metodele de psihoterapie prin acupunctur alocate pacien ilor cu alcoolism i n această perioad a maladiei. Referin e la corijarea statusului psihoendocrin al pacientului i n scopul men inerii stabilit ii remisiei alcoolismului.

Durata – 3 ore.

XVI. Tema: **RETARDUL MINTAL. ENUREZISUL I ENCOPREZISUL NON-ORGANIC.**

Prelegere: No iunea de retard mintal. Etiopatogenia diferitor tipuri de retard mintal (fenilcetonuria, sindromul Down, trisomia X, etc.). Retardul mintal u or, de severitate medie, sever i profund, criteriile de diagnostic pozitiv i diferen ial. Diferen ierea de del sarea pedagogic . Importan a problemei i n activitatea comisiilor de expertiz a muncii i vitalit a i i. Principiile de tratament i nursing a pacientului cu retard mintal. Enurezisul i encoprezisul non-organic.

Durata – 2 ore.

Seminar: Retardul mintal u or, de severitate medie, sever i profund, criteriile de diagnostic pozitiv i diferen ial. Diferen ierea de del sarea pedagogic a. Enurezisul i encoprezisul non-organic. Principiile de tratament i nursing a acestor categorii de pacien i i.

Durata – 1 or .

Lec ie practic : Demonstrarea i cura ia pacien ilor cu retard mintal. Criteriile de diagnostic pozitiv i diferen ial. Diferen ierea de del sarea pedagogic a. Importan a problemei i n activitatea comisiilor de expertiz a muncii i vitalit a i i. Principiile de tratament i nursing a pacientului cu retard mintal. Enurezisul i encoprezisul non-organic.

Durata – 3 ore.

XVII. **TULBUR RI MINTALE I DE COMPORTAMENT I N PROCESELE INFEC IOASE CEREBRALE. LUESUL CEREBRAL**

Prelegere: Tulbur rile mintale i de comportament datorate proceselor infec ioase cerebrale. Clasificarea psihozelor infec ioase. Etiopatogenia i evolu i a i n timp a tulbur a rilor psihice de origine infec ioas a. Tulbur a rile psihice i n luesul cerebral. Neurosifilisul i paralizia general progresiv . Principiile de tratament i n cazul pacientului cu tulbur ri psihice datorate proceselor infec ioase cerebrale.

Durata – 2 ore.

Seminar: Clasificarea psihozelor infec ioase. Etiopatogenia i evolu i a i n timp a tulbur rilor psihice de origine infec ioas a. Tulbur a rile psihice i n luesul cerebral. Neurosifilisul i paralizia general progresiv . Principiile de tratament i n cazul pacientului cu tulbur ri psihice datorate proceselor infec ioase cerebrale.

Durata – 1 or .

Lec ie practic : Demonstrarea i cura ia pacien ilor tulbur rilor psihice de origine infec ioas a, cu tulbur a ri psihice induse de luesul cerebral. Neurosifilisul i paralizia general a progresiv . Principiile de tratament i nursing a pacientului cu tulbur rilor psihice de origine infec ioas a.

Durata – 3 ore.

PA 7.5.1 PROGRAMA ANALITIC

RED: 02

DATA: 25.02.2014

PAG. 11 / 18

XVIII. Tema : **PRINCIPII DE TRATAMENT I ST RILOR DE URGEN ÎN PSIHIATRIE I NARCOLOGIE**

Prelegere: Clasificarea st rilor de urgen în psihiatrie i narcologie. Caracteristici clinice generale ale st rilor de urgen în psihiatrie i narcologie. Principalele grupe de remedii psihofarmacologie utilizate în terapia de urgen a st rilor ce prezint pericol major i vital al s n t ii personale a pacien ilor i societ ii. Principiile terapiei de urgen în psihiatrie i narcologie. Catatonia febril , sindromul serotoninic i impregnarea malign cu neuroleptice – diagnostic pozitiv și diferențial, principii de tratament.

Durata – 2 ore.

Seminar: Caracteristici clinice generale ale st rilor de urgen în psihiatrie i narcologie. Principalele grupe de remedii psihofarmacologie utilizate în terapia de urgen a st rilor ce prezint pericol major i vital al s n t ii personale a pacien ilor i societ ii. Principiile terapiei de urgen în psihiatrie i narcologie. Catatonia febril , sindromul serotoninic i impregnarea malign cu neuroleptice – diagnostic pozitiv și diferențial, principii de tratament.

Durata – 1 or .

Lec ie practic : Demonstrarea i cura ia pacien ilor cu diverse deregl ri psihopatologice, ce prezint pericol personal sau social. Deliberarea criteriilor de diagnostic i tratament a acestor pacien i.

Durata – 3 ore.

XIX. Tema: **PRINCIPII DE TRATAMENT PSIHOTERAPEUTIC ÎN PSIHIATRIE I NARCOLOGIE**

Prelegere: Noțiuni generale privind tratamentul psihoterapeutic. Principalele direcții în psihoterapia modern . Clasificarea metodelor de psihoterapie. Principiile generale de tratament psihoterapeutic în funcție de direcția psihoterapeiei. Noțiuni de alianță terapeutică, complianță terapeutică. contractul terapeutic și importanța acestuia pentru realizarea psihoterapiei. Indicații și contraindicații pentru psihoterapie în funcție de particularitățile tulbur rilor mintale și de comportament. Noțiuni de contratransfer și contrarezistență.

Durata – 2 ore.

Seminar: Clasificarea metodelor de psihoterapie. Principiile generale de tratament psihoterapeutic în funcție de direcția psihoterapeiei. Noțiuni de alianță terapeutică, complianță terapeutic . contractul terapeutic și importanța acestuia pentru realizarea psihoterapiei. Indicații și contraindicații pentru psihoterapie în funcție de particularitățile tulburărilor mintale și de comportament. Noțiuni de contratransfer și contrarezistență.

Durata – 1 or .

Lec ie practic : Cura ia pacien ilor cu diverse tulbur ri mintale i de comportament ce necesit tratament psihoterapeutic. Noțiuni generale privind tratamentul psihoterapeutic. Principalele direcții în psihoterapia modernă. Clasificarea metodelor de psihoterapie. Principiile generale de tratament psihoterapeutic în funcție de direcția psihoterapeiei. Noțiuni de alianță terapeutică, complianță terapeutică. contractul terapeutic și importanța acestuia pentru realizarea psihoterapiei. Indicații și contraindicații pentru psihoterapie în funcție de particularit țile tulburărilor mintale și de comportament. Noțiuni de contratransfer i contrarezistență.

Durata – 3 ore.

PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITIC

RED: 02

DATA: 25.02.2014

PAG. 12 / 18

**XX. Tema: PRINCIPII DE TRATAMENT PSIHOFARMACOLOGIC ÎN
PSIHIATRIE I NARCOLOGIE**

Prelegere: Noțiuni generale privind tratamentul psihofarmacologic. Principalele clase de remedii farmacologice utilizate în tratamentul tulbur rilor mintale i de comportament, inclusiv remediile destinate tratamentului modern al tulbur rilor cognitive. Indicații și contraindicații ținând cont de comorbiditățile somato-neurologice dar i de sindromul psihopatologic principal. Particularit țile prescrierii remediilor psihoactive ținând cont de vârsta pacientului psihiatric.

Durata – 1 or .

Seminar: Principalele grupe de remedii farmacologice utilizate în tratamentul tulbur rilor mintale i de comportament, inclusiv remediile destinate tratamentului modern al tulbur rilor cognitive. Indicații și contraindicații ținând cont de comorbiditățile somato-neurologice dar și de sindromul psihopatologic principal. Particularitățile prescrierii remediilor psihoactive ținând cont de vârsta pacientului psihiatric.

Durata – 1 or .

Lec ie practic : Principalele grupe de remedii farmacologice utilizate în tratamentul tulbur rilor mintale i de comportament, inclusiv remediile destinate tratamentului modern al tulbur rilor cognitive. Indicații și contraindicații ținând cont de comorbiditățile somato-neurologice dar și de sindromul psihopatologic principal. Particularitățile prescrierii remediilor psihoactive ținând cont de proprietățile farmacodinamice, farmacocinetice, mecanismul de acțiune și vârsta pacientului psihiatric.

Durata – 1 or .

TOTALIZARE – 3 ore

PLAN tematic la modulul de **Psihiatrie** pentru medicii reziden i
la specializarea "**Neurologie**"

TOTAL	- 120 ore
Prelegeri	– 33 ore
Seminare	– 26 ore
Lec ii practice	– 58 ore
Totalizare (colocviu)	- 3 ore

Nr.	Tema	Prelegeri	Seminare	Stagieri clinice
1.	Semiologia percep iei, memoriei i a gândirii	1	2	3
2.	Semiologia emo iilor, voinței, con tiin ei i tulbur rilor psihomotorii	1	2	3

PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITIC

RED: 02

DATA: 25.02.2014

PAG. 13 / 18

3.	Tulbur ri somatoforme. Etiopatogenia, tabloul clinic i evolu ia acestora	2	1	3
4.	Tulbur ri ale personalit ii i comportamentului adultului i adolescentului	2	1	3
5.	Tulbur ri neurotice i corelate cu stresul	2	1	3
6.	Reac iile acute la stres sever i tulbur rile de adaptare (psihozele reactive)	1	2	3
7.	Psihozele endogene	2	1	3
8.	Diagnosticul diferen ial al tulbur rilor psihotice	1	2	3
9.	Tulbur ri mintale i de comportament datorate leziunii, disfunc iei cerebrale sau bolii somatice	2	1	3
10.	Tulbur rile psihice n tumorile cerebrale	1	2	3
11.	Tulbur rile psihice n perioada de involu ie. Deme ntele	2	1	3
12.	Tulbur ri psihice n perioada de involu ie . Deme ntele	1	2	3
13.	Tulbur ri mintale i de comportament datorate utiliz rii de substan e psihoactive	2	1	3
14.	Tulbur ri mintale i comportamentale datorate abuzului de alcool	2	1	3
15.	Tulbur ri mintale i comportament n cadrul psihozelor metalcoolice. No iuni de remisiune i recidiv . Tratamentul alcooldependen ei n remisiune.	2	1	3
16.	Retardul mintal. Enurezisul i encoprezisul non-organic.	2	1	3
17.	Tulbur ri mintale i de comportament n procesele infec iioase cerebrale. Luesul cerebral	2	1	3
18.	Principii de tratament i st ri de urgen n psihiatrie i narcologie	2	1	3
19.	Principii de tratament psihoterapeutic n psihiatrie i narcologie	2	1	3

PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITIC

RED: 02

DATA: 25.02.2014

PAG. 14 / 18

20.	Principii de tratament psihofarmacologic în psihiatrie și narcologie. TOTALIZARE	1	1 3	1
21	Total ORE	33	26 +3 totalizare 29	58

MANOPERE PRACTICE

pentru medicii rezidenți la specializarea "**Neurologie**"

1. Particularitățile examenului pacientului cu disabilități psihice;
2. Investigații clinice și paraclinice ale pacientului cu maladii psihice (EcoEg, EEG, USG Doppler Duplex, CT, RMN, Angio-CT; Angio-RMN, etc.);
3. Examenul clinico-psihologic în psihiatrie (testele Hamilton, Spielberger, MMPI, Zung W., Beck, MMSE, Scorul Ischemic Hashinski, probele de asociere, clasificare, excludere, de testare a capacității de abstractizare ș.a.);
4. Principiile de abordare terapeutică a pacientului cu disabilități psihice, agitat psihomotor;
5. Principiile de abordare terapeutică a pacientului cu disabilități psihice și ideea de autolitic;
6. Principiile de abordare terapeutică a pacientului cu tulburări calitative de conștiință (delirium, oniroid, amenajări, stări crepusculare);
7. Managementul psihofarmacologic al diferitelor tipuri de agitație psihomotorie, ținând cont de tipul acesteia și vârsta cronologică a pacientului.
8. Evaluarea pacientului cu crize convulsive în serie și stare de „rău” epileptic.
9. Efectuarea puncției lombare.
10. Evaluarea diferențiată a lichidului cefalorahidian a pacientului cu disabilități psihice, inclusiv cu lues cerebral și paralizie generală progresivă.

SURSE BIBLIOGRAFICE OBLIGATORII

PEV ZUTE PENTU ÎNSUȘIREA PROGRAMULUI DE STUDII PRIN REZIDENTIAT LA SPECIALIZAREA PSIHIATRIE (MODULUL GERONTOPSIHIATRIE)

1. Carter Rosalyn Cum să ajutăm bolnavul Mintal. București, Ed. Medicală, 2002, 351 p.
2. CIM-10 Clasificarea tulburărilor mintale și de comportament (Simptomatologie și diagnostic clinic). București, Ed. ALL, 1998, 419 p.
3. Crăuțu Gh. Hipocondria (aspecte clinice, terapeutice și diagnostic diferențiat). Recomandări metodice. Chișinău, 2000, 15 p.
4. Crăuțu Gh. Tulburări de conversie (aspecte clinice, terapeutice și diagnostic diferențiat). Recomandări metodice. Chișinău, 2000, 22 p.
5. Cornușiu G. Breviar de psihiatrie în 2 volume. Ed. Imprimeriei de Vest, Oradea 2003, 977 p.
6. Cornușiu G. Bazele psihologice ale practicii medicale. Ediția a III-a. Ed. Imprimeriei de Vest, Oradea 2003, 245 p.
7. Ghid de psihiatrie practic editat de David Goldberg. Ediția a III-a. București, Editura Fundației PRO, București, 1997, 357 p.
8. GORGOS C. *Dictionar enciclopedic de psihiatrie*. vol.III - Editura Medicală, 1989,
9. Gorgos C.. *Vademecum în psihiatrie*. București, 1985.

PA 7.5.1 PROGRAMA ANALITIC

RED: 02

DATA: 25.02.2014

PAG. 15 / 18

10. Hotineanu M., Chistruga E., Carp Lucia Terapia contemporan a tulbur rilor hipnice psihogene. Indica ii metodice. Chi in u, 2002, 16 p.
11. ICD-10 Clasificarea tulbur rilor mintale i de comportament (Simptomatologie i diagnostic clinic). Bucure ti, Ed. ALL, 1998, 419 p.
12. Iliciuc I. Bârc Ala, Hadjiu Svetlana, Gasna V. Epilepsia i sindroamele epileptice la copii., chi in u, 2000, 99 p.
13. Kaplan & Sadock Manual de buzunar de psihiatrie clinic (edi ia a treia). Traducere din englez . Bucure ti, ed. Medical , 2001, 558 p.
14. Legea Republicii Moldova „Privind asisten a psihiatric ” Nr. 1402-XIII din 16 decembrie 1997. (Monitorul Oficial, 21 mai 1998, nr. 44-46, p. 1, art. 310).
15. Manual de statistic a tulbur rilor mentale. Asocia ia Psihiatric American , Edi ia a cincea DSM IV TR, Bucure ti, 2000, 813 p.
16. Marinescu Drago Tratamentul modern al psihozelor afective., Bucure ti, Ed. Aius, 1997, 358 p.
17. Nacu A.G., Nacu A.A. Psihiatrie judiciar . Chi in u, 1997, 351 p.
18. Nica-Udangiu Lidia, Prelipceanu Dan, Mihailescu Radu. Ghid de urgen e în psihiatrie. Bucure ti, Ed. Scripta, 2000, 222 p.
19. Olaru Al.. Introducere în psihiatria practic . Craiova, 1990
20. Oprea V. Sindromul psihoorganic. Recomand ri metodice. Chi in u, 1999, 25 p.
21. Pirozynski T. Manul de psihiatrie.. Ia i, 1991
22. Pirozynski T., Chiri V., Boi teanu Psihiatrie clinic .. Ia i, 1993
23. Prelipceanu D., Mihailescu R., Teodorescu R. Tratat de s n tate mintal . Vol. 1., Bucure ti, ed. Enciclopedic , 2000, 622 p.
24. Psihiatrie Clinic . Sub redac ia lui Aurelia Sârbu, Cluj-Napoca, Ed. Dacia, 1979, 550 p.
25. Psihiatrie sub redac ia lui V. Predescu. Vol. 1, Bucure ti, Ed. Medical , 1989, 833 p.
26. Psihiatrie sub redac ia lui V. Predescu. Vol. 2, Bucure ti, Ed. Medical , 1998, 1143 p.
27. Revenco Mircea Aspecte clinice ale dinamicii psihopatiilor., Chi in u, 1997, 135 p.
28. Revenco M., Co ciug I., Condratiuc S., Deliv I., Tulbur rile anxios-depresive în raport cu dependen a de substan e psihoactive la copii i adolescen i. Indica ii metodice. Chi in u, 2006, 31 p.
29. Stoev I., Stoev E., Stoev L. Îndrumar în psihiatrie. (rus-român; român-rus). Edi ia a doua, Chi in u, Editura Academiei de tiin e, 1996, 373 p.
30. Taylor D., Paton C., Kerwin R. Ghid de terapeutic psihiatric , spitalul Maudsley, Trustul MHS south London i Maudsley, edi ia a VII, Bucure ti, Ed. Medcal , 2005, 298 p.
31. Tudose F., Tudose C t lina, Vasilescu Andreia, T m an Simona Sindroame r t citoare. Bucure ti, Ed. INFO Medica, 2005, 191 p.
32. Vasiliev T., Stoev I. Narcomania: Situa ia medico-social i judiciar în Republica Moldova. Chi in u, Pontos, 2001, 400p.
33. . . . . , 1988, 496 c.
34. . . . .
35. . . . . 2009.
36. . . . . (. . . . .). . . . . , ... , ... : . . . . , 1983, 432 .
37. . . . . , 1999 .
38. . . . . , 1984, 448 .
39. . . . . , 1989.
40. . . . . , 1972.
41. . . . . , 1998, 311 .

**PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITIC**

RED: 02

DATA: 25.02.2014

PAG. 18 / 18

curente și examinarea final	
5	5
5,1-5,5	5,5
5,6-6,0	6
6,1-6,5	6,5
6,6-7,0	7
7,1-7,5	7,5
7,6-8,0	8
8,1-8,5	8,5
8,6-9,0	9
9,1-9,5	9,5
9,6-10	10

Neprezentarea la examen fără motive întemeiate se înregistrează ca "absent" și se echivalează cu calificativul 0 (zero). Rezidentul are dreptul la 2 susineri repetate ale examenului nepromovat.

Limba de predare: Română